

A Kúria

mint felülvizsgálati bíróság

í t é l e t e

Gfv.VII.30.390/2020/4.

A tanács tagjai: Dr. Farkas Attila a tanács elnöke

Dr. Csőke Andrea előadó bíró

Dr. Gáspár Mónika bíró

A felperes: felperes

A felperes jogi képviselője: Dezsényi Ügyvédi Iroda cím

Az alperes: alperes1

Az alperes jogi képviselője: Dr. Szabadkai Ügyvédi Iroda cím

Az eljárás tárgya: vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős ítélet száma:

Pécsi Ítéltábla, Gf.V.40.002/2020/10.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Szekszárdi Törvényszék, 4.G.40.042/2018/35.

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a felperes

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 63.500 (hatvanháromezer-ötszáz) Ft felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A T. Kft. (a továbbiakban: adós) társaságot 1997-ben alapították, 2011. június 14-től végelszámolás, 2011. december 13-tól felszámolás hatálya alatt állt. A részleges vagyonfelosztással befejeződött felszámolást követően 2019. április 23-án törölték a cégnyilvántartásból.

[2] Az adós vezető tisztségviselője a bejegyzéstől a végelszámolás megkezdéséig az alperes volt.

[3] A felperes hitelezői igényét 3.656.504 Ft összegben tartotta nyilván a felszámoló. A felszámoló 184.503.228 Ft+799.579 Ft regisztrációs díj iránti igényt vett nyilvántartásba (keresetlevél F/1 melléklete).

[4] Az adós 2008-tól veszteségesen működött, 2009-ben a könyvvizsgáló felhívta a figyelmet a saját tőke folyamatos csökkenésére, 2010-ben pedig rögzítette, hogy jelentős a bizonytalanság a vállalkozás folytatása elvének érvényesülése tekintetében. Az adós likviditási mutatója – jóllehet több százmilliós kiadása és bevétele volt – igen alacsony volt, 2009. december 31-ig az adósságfedezeti mutatója még 1 felett volt, a 2010. december 31-i mérleg szerint az 0,94%-ra csökkent, azaz összes eszköze nem fedezte az összes kötelezettségét.

[5] Az adós társaság a kötelezettségeinek, bár időnként késedelmesen, de eleget tett, törlesztette kölcsöneit. A felszámolási eljárásban érvényesített hitelezői igények közül a legkorábbi 2010. november hónapban vált esedékessé, figyelemmel arra is, hogy az adós több esetben megállapodott a tartozásai átütemezésében.

A felperes keresete, az alperes ellenkérelme

[6] A felperes – a megismételt eljárásban – keresetében kérte, állapítsa meg a bíróság, hogy a 2007. december 31-től a felszámolás megindulásáig terjedő időszakban az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt folyamatosan, s az alperes mint az adós vezető tisztségviselője ügyvezetési feladatait nem a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján látta el. A vagyonsökkenés összegét 41.167.126 Ft-ban kérte megállapítani az alperesnek, illetve fiának kifizetett összegekre hivatkozással [a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 33/A. § (1) bekezdés].

[7] Miután az alperes nem tett eleget a végelszámolás miatti tevékenységet záró mérleg letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének, ezért állította, hogy az alperes nem a hitelezői érdekek figyelembevételével járt el és erre tekintettel kérte megállapítani a vagyonsökkenés mértékét a 2010. december 31. napjával készült mérleg és a felszámolási zárómérleg eszközállományának különbségében, 215.764.000 Ft-ban [Cstv. 33/A. § (2) bekezdés].

[8] Az alperes kérte a kereset elutasítását, vitatta, hogy az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete 2007. december 31-én már fennállt volna. Hivatkozott arra, hogy alacsony likviditási mutatója mellett eleget tett fizetési kötelezettségeinek. Kötelezettségeit a teljes eszközállománya 2010. december 31-ig fedezte, addig objektíve nem állt fenn olyan helyzet, amiből a vezető tisztségviselőnek látnia kellett volna, hogy az adós tartozásait esedékességgel nem tudja kiegyenlíteni.

[9] Nem vitatta, hogy a végelszámolási eljárás miatti tevékenységet záró mérleg közzététele elmaradt, de az elkészült, mind a felszámolási eljárásban, mind jelen perben ismert volt.

Az első- és a másodfokú bíróság határozata

[10] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes mint az adós vezető tisztségviselője a 2009. december 15-től 2010. február 23-ig, és 2010. november 1. napjától a felszámolási eljárás megindulásáig fennálló fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben az ügyvezetési feladatait nem a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján látta el és ezáltal az adós vagyona 10.546.629 Ft-tal csökkent. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította és a felperest kötelezte 25,16%-ban a perköltség viselésére.

[11] Egyebek mellett kifejtette, hogy Cstv. 33/A. § (2) bekezdésében meghatározott vélelmet nem alapozza meg az adós végelszámolási zárómérlege közzétételének elmulasztása, mert a mérleg ismert volt a gazdálkodók számára.

[12] A mindkét fél fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és megállapította, hogy az alperes, mint az adós vezető tisztségviselője a 2010. november 1. napjától a felszámolási eljárás megindulásáig fennálló fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el és ezáltal az adós gazdálkodó szervezet vagyona 410.710 Ft-tal csökkent. A keresetet ezt meghaladóan tekintette elutasítottnak. Kötelezte a felperest arányos perköltség fizetésére.

[13] Az ítélet indokolásában a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Sztv.) 153. § (1) bekezdésére, 11. § (10) és (12) bekezdésére hivatkozással arra az álláspontra helyezkedett, hogy a végelszámolási záró mérleget nem kell figyelembe venni a Cstv. 33/A. § (2) bekezdése szerinti vélelem alkalmazásánál, mert az adós éves beszámolóját az alperes 2008-2010-ben letétbe helyezte és közzétette.

[14] Ezért helytállóan vizsgálta a Cstv. 33/A. § (1) bekezdés szerint az alperes felelősségét az elsőfokú bíróság.

[15] Kifejtette, hogy a likviditási gondokkal küzdő adós néhány napos késedelemmel rendezni tudta kötelezettségeit 2007-2009-ben. Az elsőfokú bíróság által meghatározott első, 2009. december 15-2010. február 23-ig tartó időszak azért nem alapozza meg az alperes felelősségét, mert ha a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet megszűnt, az átmeneti időszak alatt tanúsított magatartás a Cstv. alapján nem értékelhető. A vezető tisztségviselő Cstv. szerinti felelőssége megállapításának az a feltétele, hogy az adós felszámolásának elrendeléséig folyamatosan álljon fenn az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete.

[16] Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy 2010. november 1-től a felszámolás megindulásáig az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt, ennél korábbi időpontot a felperes nem bizonyított.

[17] 2010. november 1. napját követően csak a 410.710 forintos jogcím nélküli és egy 1.250.000 forintos gépbérleti jogcímű kifizetés volt. Ez utóbbi vonatkozásában az ítéletábra hangsúlyozta, hogy a felszámolás kezdő időpontjáig a vezető tisztségviselő maga dönti el, hogy mely hitelezőket részesít kifizetésben, ha az adós a vele szembeni valamennyi követelés kielégítéséhez szükséges pénzeszközzel nem rendelkezik. A felperes nem vitatta a kifizetések jogcímét és a gazdasági események megtörténtét. Az ítéletábra álláspontja szerint a gépbérlet jogcímén történt kifizetéssel az adós a tevékenysége folytatása körében felmerült tényleges költséget egyenlített ki, amelynek ellenértékeként az alperes egyéni vállalkozása a saját eszközállományába tartozó gép időleges használatát biztosította az adósnak, így az adós vagyonában a valós gazdasági esemény eredményeként csökkenés nem következett be.

[18] A 410.710 Ft tekintetében azonban ilyen gazdasági esemény nem állapítható meg, ezért ezzel az összeggel az adós vagyona csökkent, mely az alperesnek felróható.

Felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[19] A felperes felülvizsgálati kérelmében kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését részben, és az elutasított kereset tekintetében – tartalma szerint – kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával annak megállapítását, hogy az alperes ügyvezetési feladatait nem a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján látta el és ezáltal az adós vagyona 215.764.000 Ft-tal csökkent.

[20] Másodsorban kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését részben, és az elutasított kereset tekintetében – tartalma szerint – kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával annak a megállapítását, hogy az alperes ügyvezetési feladatait nem a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján látta el és ezáltal az adós vagyona 41.167.126 Ft összeggel csökkent.

[21] Az elsődleges kérelem vonatkozásában hivatkozott arra, hogy a 2011. január 1-június 14. közötti (a végelszámolást megelőző) időszakra vonatkozóan az alperesnek mérleget kellett volna készítenie, és azt letétbe helyeznie, valamint közzétennie. Emiatt alkalmazható a Cstv. 33/A. § (2) bekezdés szerinti vélelem. Az, hogy a közzé nem tett zárómérleg a perben ismert volt, nem vezethet az alperes mentesülésére.

[22] A 2010. évi mérleg és a felszámolási zárómérleg főösszegének összehasonlításával a vagyonsökkenés 215.764.000 Ft, így a bizonyítási kötelezettségének eleget tett.

[23] A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése időpontja tekintetében rámutatott, ennek megállapításához az szükséges, hogy az adós esedékességkor ne legyen képes a tartozásait megfizetni. Miután az alperes is elismerte, hogy a társaság a tartozásait rendszeresen késedelemmel fizette meg, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet már 2007. december 31-én bekövetkezett.

[24] A felróható alperesi magatartások tekintetében arra hivatkozott, hogy az alperes a saját maga, vagy a közeli hozzátartozója javára teljesített kifizetéseket 41.167.126 Ft összegben, melyből 13.618.204 Ft tagi kölcsön visszafizetés történt saját maga részére.

[25] Állította azt is, iratellenesen állapította meg a jogerős ítélet, hogy a legkorábbi esedékességű hitelező igény a felszámolási eljárásban a 2010. novemberi volt, mert a V Kft. követelése 2010. június-július hónap. Ezt követően az alperes és a fia részére kifizetett összegek 19.237.668 Ft-ot tesznek ki.

[26] Hivatkozott arra is, hogy a perköltség megállapításánál nem lehet arányosítani, mert a per tárgya annak megállapítása, hogy fennáll-e az alperes felelőssége vagy sem.

[27] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében kérte a jogerős ítélet hatályában való fenntartását. Álláspontja szerint a Cstv. 33/A. § (2) bekezdés szerint tevékenységet záró mérleg vonatkozásában nem állapítható meg, hogy a jogalkotó azt éves vagy nem éves beszámolónak tekinti, ezért a vélelem alkalmazásának feltételei nem állnak fenn.

A Kúria döntése és jogi indokai

[28] A Kúria a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (rPp.) 275. § (2) bekezdése alapján a jogerős ítéletet kizárólag a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta.

[29] A Kúria megállapította, hogy a felperes a felülvizsgálati kérelmében csak a Cstv. 33/A. §-ra hivatkozott megsértett jogszabályként. Figyelemmel arra, hogy az rPp. 272. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelemben meg kell határozni a megsértett jogszabályhelyet, és a 275. § (2) bekezdése alapján a Kúria csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül a jogerős határozatot, ezért a Kúria a jogerős ítéletet kizárólag abban a tekintetben vizsgálhatta, hogy az megsértette-e a Cstv. 33/A. §-át, a felülvizsgálati kérelem egyéb szöveges hivatkozásai – hiányos tartalmuk, a hozzájuk kapcsolódó konkrét megsértett jogszabályhely megjelölésének elmaradása miatt – érdemben nem voltak elbírálhatók [1/2016. (II. 15.) PK vélemény 3., 4. pont].

[30] A másodfokú bíróság az Sztv. 153. § (1) bekezdésének, 11. § (10) és (12) bekezdésének, valamint a végelszámolás számviteli feladatairól szóló 72/2006. (IV. 3.) Korm. rendelet 3. § (4) bekezdésének értelmezésével jutott arra a következtetésre, hogy a végelszámolás előtti tevékenységet lezáró mérleg közzétételének hiánya a Cstv. 33/A. § (2) bekezdése szerinti vélelem beállását nem alapozta meg. E jogszabályi rendelkezéseket azonban a felperes megsértett jogszabályhelyként nem jelölte meg. A Kúria ezért érdemben nem vizsgálhatta, hogy a másodfokú bíróság helytállóan értelmezte és alkalmazta-e ezeket a jogszabályokat. Ebből eredően a vélelem fennállásának hiányára vont jogerős ítéleti következtetés sem volt érdemben felülvizsgálható, ahhoz önmagában a Cstv. 33/A. §-ának megsértésére hivatkozás nem volt elegendő.

[31] A Kúria megjegyzi, a szükséges jogi évek előadása, a megsértett konkrét jogszabályhelyi rendelkezések megjelölése a per során előterjesztett különféle beadványokra utalással nem teljesíthető. A felülvizsgálati eljárás nem a per folytatása, hanem a jogerős ítélet ellen jogszabálysértésre hivatkozással előterjeszthető rendkívüli perorvoslat. A felülvizsgálati kérelemben kell az rPp. 272. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően előadni, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelem előterjesztője szerint milyen jogszabályokat sért, és mennyiben, milyen okból sérti azokat. A korábbi beadványokra utalást az rPp. 272. § (2) bekezdésében meghatározott kellékekkel rendelkező hivatkozások helyett ezért a Kúria nem veheti figyelembe.

[32] A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontját a másodfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelése alapján állapította meg. A

tényállás megállapítására, a bizonyítékok mérlegelésére vonatkozó eljárási szabályokat azonban a felperes megsértett jogszabályhelyként nem jelölte meg, ezért a jogerős ítélet e részében sem volt érdemben felülvizsgálható.

[33] Ugyanezen okból nem vizsgálhatta érdemben a Kúria a másodfokú bíróságnak az adós kifizetéseivel, az alperes magatartásával kapcsolatos következtetéseit sem. A Cstv. 57. § (1) bekezdése pedig nem a felszámolást megelőző időszakra, hanem a felszámolás alatti kielégítésre vonatkozik, e jogszabályi rendelkezést ezért a jogerős ítélet nem sérti.

[34] A felperes sérelmezte az eljárt bíróságok perköltségre vonatkozó döntését is, a szerinte megsértett konkrét jogszabályhelyet azonban e körben sem jelölte meg, így a jogerős ítélet érdemi felülvizsgálatára e részében sem kerülhetett sor.

[35] A kifejtettek alapján a jogerős ítéletet a Kúria az rPp. 275. § (3) bekezdés alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

[36] A felperes felülvizsgálati kérelme alaptalan volt, ezért az rPp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó rPp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperes felülvizsgálati eljárással kapcsolatban felmerült költségét, amely a jogi képviselővel felmerült ügyvédi munkadíjból áll. Az ügyvédi munkadíj összegét a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja, (5) bekezdése, és a 4/A. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

[37] A Kúria tárgyaláson kívül hozta meg határozatát.

Budapest, 2021. április 20.

Dr. Farkas Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Csőke Andrea s.k. előadó bíró, Dr. Gáspár Mónika s.k. bíró

A kiadmány hitelül: